

Station Oostende-Stad

Eerste voorlopig station: 1838 - 1839

Tweede voorlopig station: 1839 - 1844

Eerste station: 1844 - 1880

Architect: Auguste Payen

Stijl: Neoclassicistisch

Tweede station: 1880 - 1946

Architect: Felix Laureys

Stijl: Neogotisch

Telegrafische afkorting: FSDS

Lijnen: 50A, 62

Postkaart van station Oostende-Stad, ca. 1905 (Ref. 10093)

Eerste voorlopig station (1838-1839)

De spoorlijn die vanuit Brugge naar Oostende loopt werd in 1838 aangelegd. Het stadsbestuur van Oostende had erop aangedrongen dat de lijn nog voor het begin van het badseizoen zou voltooid zijn. Hierdoor was er nog geen eigenlijk station. Doordat er in die periode overal door de militaire overheid sterke tegenwerking was om de spoorlijnen door de stadsvestingen aan te leggen, werd er een voorlopig station gebouwd buiten de vestingen, op het grondgebied van de gemeente Stene. Er werd een houten gebouwtje opgericht ten behoeve van de reizigers.

De spoorlijn Brugge – Oostende werd officieel op 28 augustus 1838 in aanwezigheid van koning Leopold I geopend. Het stadsbestuur van Oostende was echter niet tevreden met het voorlopig station buiten de vesten en deed er dan ook alles aan om, zoals origineel gepland, een station binnen de vestingen te krijgen.

Tweede voorlopig station (1839-1844)

Op 22 mei 1839 werd een aanbesteding uitgeschreven om het spoor door de vestingen tot aan een nieuw station aan te leggen. Maar de militaire overheid stelde zeer concrete eisen waar men door de vesting mocht breken. Hierdoor moest het spoor in een wijde bocht lopen om aan het nieuwe station te komen. Ook dit tweede station was maar tijdelijk en was niet meer dan een gekasseide stationskoer met een houten keet. Dit 'station' werd wel feestelijk geopend op 1 september 1839.

Het eerste echte station (1844-1882)

De bouw van het eerste echte station werd waarschijnlijk in 1840 aangevat. Architect was Auguste Payen. Het station werd ook intra muros gebouwd en werd op 1 juli 1844 feestelijk in gebruik genomen.

Niettegenstaande dat het station Oostende-Stad een kopstation was ontwierp de architect een gebouw dat evenwijdig aan de sporen stond. Het gebouw was symmetrisch ontworpen. Centraal was de wachtzaal met loketten. Hierop was een verdieping gebouwd waarin een

Het eerste station Oostende-Stad (Ref. Z02991B)

ontvangstruimte voor hoge gasten voorzien werd. Dit centrale gedeelte had vijf traveeën. De bouwstijl was neoclassicistisch.

Zowel links als rechts van het middengedeelte was er een gelijkgrondse ruimte waarin de stationsdiensten en een telegraafkantoor gevestigd waren. Deze beide zijgevels hadden een kroonlijst en een balustrade.

Het tweede station (1880-1946)

In 1871 werd reeds een koninklijk besluit uitgevaardigd waarin stond dat er in Oostende een nieuw station zou gebouwd worden. Het duurde echter nog enkele jaren vooraleer het ontwerp van de Oostendse architect Felix Laureys aangenomen werd als bouwplan voor het nieuwe station. De werken werden in 1880 gestart en op 30 juli 1882 werd het station feestelijk geopend.

Eigenlijk was het tweede station, volgens de plannen van de architect, een uitbreiding van het oorspronkelijke eerste station. Er werd een uurwerktoren bij aangebouwd waarop men langs de vier zijden een verlicht uurwerk aanbracht. Het uitgebreide station was voorzien als een kopstation. Er waren echter twee sporen die doorliepen en de verbinding maakten met het zeestation Oostende-Kaai.

Dit station moest, evenals het station Oostende-Kaai, de allure van een badplaats uitstralen waardoor er ook extra aandacht besteed werd aan de ontvangst van de reizigers. Zo werd er in de aankomsthal plaats voorzien waar rijtuigen en hotelkoetsen de aankomende reizigers direct konden oppikken. In deze aankomsthal kwamen ook de hotelvertegenwoordigers om hun hotel met luid geroep aan de reizigers aan te prijzen.

Postkaart met vooraan het station Oostende-Stad en in de achtergrond het station Oostende-Kaai (Ref. Z00968)

De stijl van het station was neogotisch. Er werd ook een 40 meter hoge toren gebouwd waarop aan de vier zijden een verlicht uurwerk geplaatst werd.

In 1903 werd het verbindingsspoor tussen de stations Oostende-Stad en Oostende-Kaai buiten dienst gesteld en uitgebrouwen. Nadat de binnenlandse treinen tussen Brugge en Oostende al in oktober 1935 overgebracht waren naar het station Oostende-Kaai waren het nog enkel de lokale treinen van de lijn naar Torhout die er aankwamen en vertrokken.

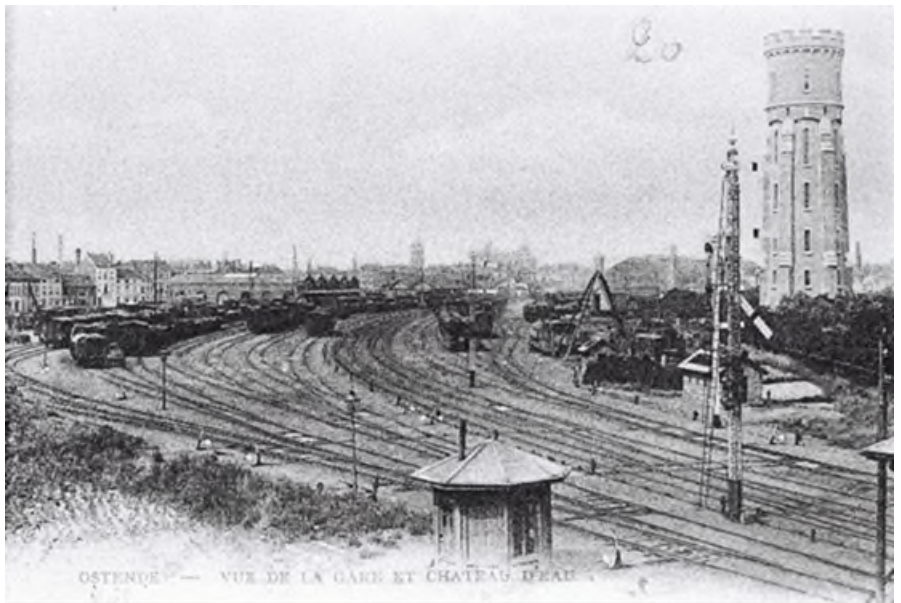

De sporenhal van station Oostende-Stad, jaren 1930 (Ref. Z02988B)

Dit station kende toch nog even een opbloei doordat de Duitse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog het station Oostende-Kaai gesloten had.

Het station Oostende-Stad bleef nog in dienst tot 5 mei 1946. Dit uitsluitend voor de treinen die vanuit Torhout via lijn 62 aankwamen. Daarna werd lijn 62 naar het oosten verlegd zodat de treinen uit Torhout rechtstreeks naar Oostende-Kaai konden rijden. De verbinding van Torhout naar Oostende-Stad bleef nog enkele jaren in gebruik voor goederenverkeer. Deze goederenspooren werden echter vanaf 2 september 1959 uitgebrouwen.

Nadat de reizigerstreinen er niet meer aankwamen heeft het gebouw van Oostende-Stad nog een tijd als groentemarkt dienstgedaan. Het stationsgebouw werd tenslotte in 1956 gesloopt. De hele omgeving werd aan de moderne noden van de huidige tijd aangepast; op de site ligt nu een rotonde die aansluiting geeft met de autosnelweg Brussel - Oostende. Er werden ook appartementsgebouwen op de vrijgekomen gronden gebouwd.

Postkaart van de sporenbundel van Oostende-Stad in betere tijden (Ref. Z01174)

Paul Jacops

September 2023

Beknopte bibliografie

- Artikels:** Déplacement des gares de Bruges et d'Ostende, *Revue générale des Chemins de fer*, 01-07-1939, p. 67, K18783
- Het samensmelten der beide stations van Oostende, *Spoor (Het) - Maandblad van de sociale werken van de NMBS*, 15-10-1939, p.18-22, K7423
- La fusion des deux gares d'Ostende, *Rail (Le) - Revue mensuelle des oeuvres sociales de la SNCB*, 15-10-1939, p.18-22, K7424
- Boeken:** DE BOT H. *Stationsarchitectuur in België deel 1, 1835-1914*. Turnhout : Brepols, 2002, 240 p. A24859
- DE BOT H. *Architecture des gares en Belgique Tome I, 1835-1914*. Turnhout : Brepols, 2002, 240 p. A24858
- GEVAERT F. *Anderhalve eeuw spoor en stations te Oostende. Oostende : Heemkring "De plate"*, 1990, 49 p., C3775
- WAEYAERT F. *Sporen door Noord West Vlaanderen*. Brugge : Marc De Wiele, 1988, 128 p. C3652
- WELTER H. , WAGEMANS S. *Het grote Belgische stationsboek*. Leuven : Davidsfonds 2012, 271 p. , B544616,

Voor een grondiger zoekopdracht kunt u onze database raadplegen met de volgende trefwoorden:

Bibliotheekcatalogus: station Oostende

Museumcollectie: station Oostende-Stad